

فعالیت ۴ درس اول ص ۱۳

بیت اول : تو در ابتدا بگو با چه کسانی زندگی کردی (نشست و برخاست کردی) تا پس از آن من بگویم که تو چگونه انسانی هستی .

بیت دوم : دوست و همنشین تو باید از خود تو بهتر باشد تا باعث افزایش عقل و دانایی و دین و ایمان تو شود.

(هر دو بیت به تأثیر بسیار دوست بر روی رفتار و اخلاق انسان اشاره می کند.)

فعالیت ۳ درس دوم ص ۱۶

دوست کسی است که در هنگام ناراحتی و گرفتاری دست دوست خود را بگیرد. (به کمک و یاری رساند.)

این بیت مربوط به توصیه ای است که می گوید دوستان باید در مسائل و مشکلات باهم احساس همدردی و خیرخواهی داشته باشند و به هم کمک کنند.

فعالیت ۱ درس ششم ص ۲۸

غلات : محصولاتی مانند ؛ گندم ، برنج ، جو ، ذرت

حبوبات : محصولاتی مانند ؛ نخود ، لپه ، عدس ، ماش ، انواع لوبیا (قرمز ، سفید ، چیتی ، چشم بلبلی)

محصولات جالیزی مانند ؛ خیار ، گوجه فرنگی ، خربزه ، هندوانه ، بادمجان ، کدو.

فعالیت ۳ درس ششم ص ۳۲

سخن امام جعفر صادق (ع) اهمیت و ارزش کشاورزی را نشان می‌دهد. کاری پر زحمت که درآمدی حلال دارد. ما مسلمانان در انتخاب شغل و نحوه‌ی انجام آن بایستی به حلال یا حرام بودن آن توجه کنیم.

فعالیت ۴ درس ششم ص ۳۲

الف) مساحت باغ آقای رضوانی ۲ هکتار است یعنی چند متر مربع؟ نمودار محصول باغ آقای رضوانی را روی کار برگه شماره ۷ کتاب ترسیم کنید. همانطور که در سال گذشته خواندید هر هکتار ۱۰۰۰۰ متر مربع است هر متر مربع مساحت باغ آقای رضوانی $2 \times 10000 = 20000$ دانش آموز عزیز برای انجام کار برگه شماره ۷ (نمودار ستونی) توجه داشته باش هر پرتقال نماد ۱۰ تن پرتقال است و برای هر پرتقال باید ۱ متر مربع از نمودار ستونی را رنگ کنید. برای پرتقال‌های نصفه را نیمی از یک مربع را رنگ کن.

ب) دانش آموز عزیز در طراحی پرسش‌های خود از یک باغدار به این موارد توجه کن: مساحت باغ و نوع و تعداد درختان، نحوه کاشت درختان، فواصل آنها، شیوه و دفعات آبیاری نحوه مراقبت از درختان ابزار و وسایل استفاده شده در امور مختلف باغداری نوع و مقدار دفعات استفاده از کود، زمان و چگونگی برداشت محصول، چگونگی بسته بندی و ارسال محصولات به بازار فروش، چگونگی اطلاع و آموزش در زمینه‌ی روش‌های جدید باغداری

فعالیت ۲ درس هفتم ص ۳۸

زیرا کشور ما جزء کشورهای کم باران جهان است و بخش وسیعی از آن در منطقه خشک و نیمه خشک قرار داشته و منابع آبی محدودی دارد.

فعالیت ۳ درس هفتم ص ۳۸

برق آبی بهتر است. زیرا برق حرارتی از سوزاندن سوخت‌های فسیلی بدست می‌آید که محیط زیست را آلوده می‌کند اما برق آبی آلودگی ایجاد نمی‌کند.

فعالیت ۱ درس هشتم ص ۴۲

توجه داشته باشید که انرژی باتری تمام می‌شود اما انرژی خورشیدی تمام نمی‌شود. باتری استفاده شده در محیط زیست تجزیه نمی‌شود و آلودگی ایجاد می‌کند اما انرژی خورشیدی آلودگی ندارد. برای تهیه باتری باید مبلغی هزینه کرد اما انرژی خورشیدی در ماشین حساب رایگان است.

فعالیت ۱ درس نهم ص ۴۷

با توجه به نقشه دین اسلام در قاره‌های آسیا، اروپا، آفریقا گسترش یافت.
در آسیا اسلام به کشورهای مختلفی از جمله ایران و قزاقستان و اندونزی راه یافت.
در اروپا اسلام به کشورهایی مانند اسپانیا راه یافت.
در آفریقا اسلام به کشورهای مختلفی از جمله مصر و لیبی و الجزایر راه یافت.

فعالیت ۲ درس نهم ص ۵۰

الف) ابوریحان بیرونی ، ابوعلی سینا ، زکریای رازی

ب) زیرا مسلمانان در دوره ی اسلامی در علوم مختلف پیشرفت های بسیاری کرده بودند و زبان علمی آن روز دنیا زبان رسمی جهان اسلام یعنی عربی بود.

فعالیت ۳ درس یازده ص ۶۳

مسجد شیخ لطف ا... مناره یا گلدسته ندارد، اما مسجد امام مناره‌هایی با بیش از ۴۰ متر ارتفاع دارد.

فعالیت ۴ درس یازده ص ۶۳

کاشی کاری ، خطاطی ، نقاشی مینیاتور ، گچ بری ، کتیبه نویسی ، معماری ، سنگ کاری

فعالیت ۲ درس دوازده ص ۶۶

معلول (نتیجه)	علت ها
	حکومت قدرتمند و یکپارچه
رونق هنر و معماری در	رونق تجارت
دوره صفویه	برقراری امنیت در راه و شهرها
	حمایت از هنرمندان

فعالیت ۴ درس سیزده ص ۷۰

منظور از این عبارت این است که باید برای اوقات و فرصت‌های زندگی خود ارزش قائل شویم و از آن‌ها برای انجام فعالیت‌های درست و مناسب استفاده کنیم، چرا که در غیر این صورت، برای شخص پشیمانی و غم به جا می‌ماند و زمان از دست رفته دیگر به عقب باز نمی‌گردد.

فعالیت ۴ درس چهارده ص ۷۴

از جمله ضررهای استفاده‌ی زیاد از بازی‌های رایانه‌ای:

- نداشتن فرصت برای انجام متعادل دیگر فعالیت‌های زندگی
- از دست رفتن فرصت بودن در کنار خانواده و لذت بردن از گفت و گو با آنها
- پرخاشگری به علت آموزش خشونت در برخی از بازی‌ها
- مشکلات جسمانی از جمله ضعف بینایی
- ضعف درسی و ...

فعالیت ۳ درس پانزده ص ۸۱

زیرا لباس قسمتی از فرهنگ و هویت ماست. با ننگه داری لباس‌های محلی در موزه‌ی مردم‌شناسی در واقع فرهنگ، گذشته و تاریخ اقوام مختلف ایرانی را حفظ می‌کنند.

نام و نام خانوادگی:

آموزشگاه:

نوع آزمون:

کلاس:

طراح سوال:

زمان آزمون:

فعالیت ۱ درس شانزده ص ۸۲

کیف و کفش ، شیر و لبنیات ، تخم مرغ ، مرغ

فعالیت ۲ درس شانزده ص ۸۴

این سود برای تأمین هزینه هایی نظیر اجاره مغازه، حقوق کارکنان، پرداخت قبوض آب و برق و گاز و اداره ی زندگی فرد مغازه دار است.

فعالیت ۲ درس شانزده ص ۸۴

این سود برای تأمین هزینه هایی نظیر اجاره مغازه، حقوق کارکنان، پرداخت قبوض آب و برق و گاز و اداره ی زندگی فرد مغازه دار است.

فعالیت ۱ درس هفده ص ۹۱

در چنین روزی ، در زمان شاه عباس صفوی نیروهای دلاور ایرانی توانستند پرتغالی ها را از طریق خلیج فارس به ایران حمله کرده بودند شکست داده و آن ها را بیرون برانند. برای گرامی داشت این روز، آن را روز ملی خلیج فارس نامیدند.

فعالیت ۱ درس هفده ص ۹۱

در چنین روزی ، در زمان شاه عباس صفوی نیروهای دلاور ایرانی توانستند پرتغالی ها را از طریق خلیج فارس به ایران حمله کرده بودند شکست داده و آن ها را بیرون برانند. برای گرامی داشت این روز، آن را روز ملی خلیج فارس نامیدند.

فعالیت ۲ درس هجده ص ۹۲

زیرا خلیج فارس دارای منابع سرشار نفت و گاز است ، همچنین همه روزه نفت کش های عظیمی از طریق خلیج فارس و تنگه هرمز ف نفت کشورهای نفت خیز را به سایر کشورهای جهان انتقال می دهند.

کشتی های تجاری نیز از این مسیر برای انتقال کالاهایشان استفاده می کنند ، از اینر و کشورهای قدرتمند همواره در چی نفوذ به این منطقه پر ارزش هستند.

فعالیت ۳ درس هجده ص ۹۴

قسمت دوم فعالیت: برآمدگی سر و ته کنسرو نشانه ی فساد آن است. ضمن این که به تاریخ انقضای کنسرو نیز دقت می کنیم.

فعالیت ۴ درس هجده ص ۹۵

ماهی گیری ، قایق رانی ، کشتی سازی ، ملوانی ، کنسرو سازی ، غواصی ، کاردر سکوهای نفتی ، کار در سازمان شیلات ، آموزش شنا ، کار در سازمان بنادر و کشتیرانی ، بارگیری و بار اندازی کالاهای کشتی ها ، انبارداری در بنادر و ...

فعالیت ۵ درس هجده ص ۹۵

ب) سازمان شیلات جمهوری اسلامی ایران در امور مربوط به ماهی‌گیری و صیادی در دریا (صید مرجان ، مروارید ...) خرید کشتی‌های ماهی‌گیری ، آموزش ماهی‌گیران و امور مربوط به قایق‌های ماهی‌گیری ، تولید کنسرو و ... فعالیت می‌کند.

سازمان بنادر و کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران در اموری چون پاکسازی و لایروبی بنادر ، احداث اسکله حمل و نقل کشتی‌ها و ... فعالیت می‌کند.

فعالیت ۲ درس نوزده ص ۱۰۱

خانه ی کعبه در شهر مکه در کشور عربستان و حرم مطهر پیامبر گرامی اسلام (ص) در شهر مدینه در کشور عربستان قرار دارد. حرم حضرت علی بن ابیطالب (ع) در شهر نجف ، حرم امام حسین (ع) و حضرت ابوالفضل (ع) در شهر کربلا در کشور عراق قرار دارند.

فعالیت ۱ درس بیستم ص ۱۰۶

– ترکیه به کدام کشورها و دریاها دسترسی دارد ؟ افغانستان چطور ؟

در اطراف ترکیه دریای سیاه ، مرمره ، اژه و مدیترانه قرار دارد.

ترکیه به کشورهای گرجستان ، ارمنستان ، عراق ، سوریه و بلغارستان دسترسی دارد و با آنها همسایه است.

افغانستان به دریا راه ندارد.

این کشور به کشورهای ایران ، ترکمنستان ، تاجیکستان ، چین و پاکستان دسترسی دارد و با آنها همسایه است.

به نظر شما کدام کشور موقعیت مکانی بهتری دارد ؟ چرا ؟ دلیل بیاورید.

ترکیه زیرا از جهات مختلف به چهار دریا دسترسی دارد.

- آب و هوای ترکیه و افغانستان را با هم مقایسه کنید.

در ترکیه بیش تر نواحی آب و هوای سرد کوهستانی دارد و در سواحل ملایم و مرطوب است. اما افغانستان زمستان های سرد و تابستان های گرم (قاره ای) دارد.

- جمعیت ترکیه و افغانستان را با هم مقایسه کنید.

ترکیه ۷۲ میلیون نفر جمعیت دارد که ۶۵ درصد آن ها شهرنشین هستند اما افغانستان ۳۰ میلیون نفر جمعیت دارد که ۲۱ درصد آن ها شهرنشین هستند.

- از نظر فرهنگی (دین ، زبان ، بناهای تاریخی) ترکیه و افغانستان را با هم مقایسه کنید.

دین مردم ترکیه و مردم افغانستان اسلام است.

زبان مردم ترکیه ترکی (استانبولی) و زبان مردم افغانستان فارسی دری و پشتو است.

مسجد ایاصوفیه و مسجد سلطان احمد از بناهای باشکوه ترکیه هستند.

مسجد آبی در مزار شریف ، دره ی بامیان و مناره ی جم از مکان های تاریخی و دیدنی معروف در افغانستان است.

- چرا با آن که در افغانستان بناهای تاریخی و مکان های دیدنی وجود دارد. در این کشور گردشگری رونقی ندارد ؟

از سی سال پیش مردم افغانستان جنگ و مشکلات زیادی را تحمل کرده اند. ابتدا اشغال افغانستان توسط ارتش شوروی ، سپس حکومت طالبان و خرابی های زیادی که به بار آورد و در آخر اشغال نظامی این کشور به وسیله ی آمریکا باعث شده آرامش و امنیت و امکانات لازم برای رونق گردشگری در این کشور وجود نداشته باشد.

- چرا عده ای مردم کشور افغانستان به کشورهای دیگر از جمله ایران مهاجرت کرده اند ؟ شما برای مردم افغانستان چه آرزویی دارید ؟

سال های طولانی جنگ ، عدم وجود امنیت و نبود شغل و درآمد کافی و فقر باعث مهاجرت افغانی ها به کشورهای دیگر شده است.

فعالیت ۳ درس ۲۱ ص ۱۱۱

- کشورهای استعمارگر برای غارت منابع و معادن ایران ، آن را مورد توجه قرار می دادند.
- کشورهای انگلیس ، روسیه و آمریکا در امور ایران دخالت می کردند.
- این امتیازات و دخالت ها باعث غارت منابع و معادن ایران و جلوگیری از پیشرفت کشور شد.
- شاهان قاجار و پهلوی به مردم اتکا نداشتند و برای حفظ قدرت خود به استعمارگران اجازه ی دخالت می دادند.

فعالیت ۱ درس ۲۲ ص ۱۱۴

امیر کبیر آرزو داشت ایران به کشوری آباد و مستقل تبدیل شود و به بیگانگان محتاج نباشد . از این رو برای پیشرفت صنعت چند کارخانه تأسیس کرد.

فعالیت ۱ درس ۲۳ ص ۱۱۶

خرمشهر ، دزفول ، آبادان ، اهواز ، قصر شیرین ، گیلان غرب ، سوسنگرد ، سر پل ذهاب

فعالیت ۲ درس ۲۳ ص ۱۱۶

آذربایجان غربی ، کردستان ، کرمانشاه ، ایلام ، خوزستان

فعالیت ۳ درس ۲۳ ص ۱۲۰

استان خوزستان

فعالیت ۴ درس ۲۳ ص ۱۲۰

مفهوم پیام امام خمینی (ره) این بود که ملت ایران با ایمان به خداوند حکومت پهلوی را که قدرت‌های بزرگ از او حمایت می‌کردند از بین برد و در مقابل استعمارگران ایستاد، پس از صدام که قدرت چندانی ندارد نباید بترسد، باید قدرتمند باشد و به خدا اتکا کند.

فعالیت ۶ درس ۲۳ ص ۱۲۰

معلول (نتیجه)	علت‌ها
جنگ تحمیلی ایران و عراق	قطع منافع کشورهای استعمارگر پس از انقلاب اسلامی در ایران
	حمایت ایران از مظلومان خصوصاً مردم فلسطین
	عدم آمادگی کافی نیروهای نظامی ایران برای دفاع

فعالیت ۳ درس ۲۴ ص ۱۲۴

زیرا رزمندگان اسلام مردان خدا بودند به دعا و راز و نیاز با خدا می‌پرداختند و برای آزادی خرمشهر سخت می‌جنگیدند از این رو به یاری خداوند توانستند ارتش عراق را که به وسیله قدرت‌های بزرگ به انواع سلاح‌های روز دنیا مجهز شده بود، شکست دهند و خرمشهر را از چنگال دشمن آزاد کنند.